

STUDIESTÖD I NORDEN

Översikt över utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten 2014 – 2016

Senast uppdaterad maj 2016

Observera att denna översikt är ett arbetsmaterial med syfte att utbyta erfarenheter och tolkningar av EU-rätten mellan de nordiska studiestödsmyndigheterna. Översikten ska således inte ses som en handbok med fastslagna tolkningar av EU-rätten.

1. Förordningar och direktiv	3
2. Förordning (EEG) 492/2011 (tidigare 1612/68)	4
2.1 Arbetstagare/egenföretagare	4
2.2 Anhöriga till arbetstagare/egenföretagare	14
3. Direktiv 2004/38	20
4. Direktiv 2003/109	24
5. Associeringsavtalet EEG-Turkiet.....	27
6. Gästforskardirektivet 2005/71	28
7. Blåkortsdirektivet 2009/50/EG	29
8. Administrativa frågor med anledning av EU-rätten	29
8.1 Offentlig registrering (personnummer & folkbokföring)	30
8.2 Uppehållsrätten (rätten att vistas i landet)	32
8.3 Permanent uppehållsrätt	34
8.4 Jämställandets giltighet	35
8.5 Ansökningsprocessen	37
9. Egna statsborgare och deras familjemedlemmar	39

1. Förordningar och direktiv

Följande översikt visar de förordningar, direktiv och avtal som är tillämpliga i respektive nordiskt land när det gäller utländska medborgares rätt till studiestöd¹.

	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige	Åland
Förordning 492/2011 om arbetskraftens fria rörlighet (tidigare 1612/68)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Förordning 859/2003 om utvidgning av bestämmelserna i 1408/71 till tredjelands-medborgare	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghets-systemen	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Direktiv 2003/109 Varaktigt bosatta tredjelands-medborgare ²	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja
Direktiv 2004/38, Rörlighetsdirektivet	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Direktiv 2005/71 Gästforskartdirektivet	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Direktiv 2009/50 Blåkortsdirektivet ³	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Associeringsavtalet EEG-Turkiet 64/732/EEG	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja

¹ Förordningarna 859/2003, 883/2004 samt direktiv 2005/71 berör området familjeförmåner. De är tillämpliga i samtliga nordiska länder. Ur ett studiestödsperspektiv är de dock enbart tillämpliga i Sverige eftersom Sverige är det enda land som har delar av studiestöd (studiehjälp för gymnasiestudier) klassificerat som en familjeförmån.

² Direktiv 2003/109 gäller enbart EU-länderna och av dessa har Danmark, Storbritannien och Irland valt att inte ratificera direktivet.

³ Direktiv 2009/50 gäller enbart EU-länderna och av dessa har Danmark valt att inte ratificera direktivet.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

2. Förordning (EEG) 492/2011 (tidigare 1612/68)

2.1 Arbetstagare/egenföretagare

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tillämpas Förordning (EEG) 492/2011?	Ja.	Ja.	Ja.	Ja.	Ja.	Ja.
2. Vad krävs för att man ska betraktas som arbetstagare? Krävs arbete av en viss omfattning per månad? Krävs arbete av en viss varaktighet?	Arbete med lön. 10-12 timmar/vecka, men det er alltid en konkret vurdering, om der er tale om beskæftigelse, der ikke blot udgør et marginalg supplement.	Arbete med lön. 18 timmar/vecka minst fyra månader.	Har kommit till Island för att arbeta och har arbetat mot betalning. Har familjanknytning till EU/EES-medborgare som själv har rätt till studielån i Island. Inget krav om arbetets omfattning eller varaktighet.	Personen ska ha arbetat i tillräcklig omfattning och varaktighet för att ses som genuin arbetstagare. Normalt godtas arbete mot ersättning, under 8-10 veckor och med en omfattning på 10 - 12 timmar per vecka. En särskild bedömning görs om perioden eller omfattningen är mindre.	Sökanden ska ha kommit till Norge för att arbeta. Det ska vara ett reellt arbetsförhållande och icke marginell omfattning och arbetstagaren måste få lön. Egenföretagare kan också vara arbetstagare. Det görs en särskild prövning av arbete under 3 månader och halvtid. Det finns inte specifika krav på	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsrätt med vissa undantag enligt 27 § 21 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

					omfattning och varaktighet, men arbetet ska ha varit reellt och varit den sökandes huvudsakliga sysselsättning.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
3. Vad händer om en person som har bedömts vara arbetstagare, efter ett tag går ner i arbetstid och arbetar ett mindre antal timmar under studierna? Behåller han eller hon statusen som arbetstagare?	<p>Danmark fører løbende kontrol med, at de udenlandske studerende, der modtager SU som arbejdstagere og selvstændige, opfylder betingelserne herfor. Hvis den studerende ikke længere kan betragtes som arbejdstager eller selvstændig vil udbetalingen af SU blive standset.</p> <p>Der vil blive rejst krav om tilbagebetaling af SU, hvis der er givet SU måneder, hvor den studerende ikke er r arbejdstager eller selvstændig..</p>	<p>När arbetet minskar föreligger inte längre rätt till studiestöd på basis av EU-förordning 492/2011. Om arbetstiden tillfälligt är mindre under minst två månaders tid, överväger man från fall till fall om personen fortfarande kan betraktas som EU-arbetstagare. Om inte, dras studiestödet in från början av den månad då arbetstiden i medeltal har varit under 18 timmar per vecka i minst två månaders tid.</p>	<p>Ikke relevant.</p>	<p>En person förlorar normalt sin status om hon går ner i arbetstid och enbart arbetar i en mycket marginell omfattning,</p> <p>Under vissa förutsättningar kan dock statusen behållas. CSN har accepterat arbeten med en omfattning på 5 – 7 timmar per vecka under studietiden förutsatt att det rör sig om ett faktiskt och reellt arbete och att arbetet dessförinnan varit av tillräcklig omfattning och varaktighet.</p>	<p>Per i dag kreves det faglig sammenheng mellom arbeid og utdanning for arbeidstakere. Arbeidstakeren beholder retten til støtte selv om antall timer reduseres eller arbeidsforholdet avsluttes.</p>	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
4. Krävs det att arbetet ska ha påbörjats före studierna? Eller kan den sökande åberopa ett arbete som påbörjas efter studiestart?	Nej, med anledning av EU-domstolens avgörande i mål C-46/12 ställer Danmark inte längre krav på att arbetet ska ha påbörjats före studierna.	Nej, med anledning av EU-domstolens avgörande i mål C-46/12 ställer Finland inte längre krav på att arbetet ska ha påbörjats före studierna.	Arbetet ska ha påbörjats före studierna. Det kan ställas krav på att det ska finnas ett innehållsmässigt samband mellan arbetet och studierna.	Nej med anledning av EU-domstolens avgörande i mål C-46/12 ställer CSN inte längre krav på att arbetet ska ha påbörjats före studierna. Dock finns fortfarande ett krav på omfattning och varaktighet (se fråga 2) Syftet med inresan eller eventuella studier vid sidan av saknar betydelse.	Det krävs att arbetet ska ha varit påbörjat före studierna. Det finns inte fastställda krav på hur lång tid före studierna, men ett sommarjobb kan normalt inte bli godkänt eftersom huvudavsikten med vistelsen då sannolikt kan anses vara studier och inte arbete.	Den sökande flyttat till Åland för annat ändamål än studier och bott på Åland 185 dagar innan studierna inleds.
5. Kan au pair räknas som arbete? Om nej – varför?	Nej. Det är inte tal om ett egentligt arbete, utan mer ett kulturellt utbyte – språkligt och eventuellt yrkesmässigt.	Ja, om det har utbetalats lön som inte bara är marginell och som har rapporterats till Pensionssydscentralen.	Ja om det har utbetalats lön och rapporterats till Skatteverket.	Ja, det kan ses som arbete om det har pågått under en tillräckligt lång period, i en tillräckligt hög omfattning samt om ersättning har utgått och skatt har betalats.	Har inte prövats i Norge.	Se punkt 2.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
6. Vad krävs för att man ska räknas som egenföretagare? Krävs någon speciell registrering? Krävs en viss omsättning?	<p>Virksomheden skal være registreret i CVR-registret, der skal være en vis økonomisk aktivitet i virksomheden, og den studerende skal for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter og med det formål at opnå et økonomisk udbytte. Virksomheden skal udøves regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode</p> <p>Der ses på ordrebekræftelser, fakturaer, momsindbetalinger, årligt regnskab med revisorpåtegning, indberetninger til SKAT og udgiftsbilag for etableringsudgifter. Der foretages altid en konkret vurdering.</p>	<p>Som arbejdstagere betragtes også foretagere og selvstændige yrkesudøvere som bedriver skattepligtig foretags- eller yrkesverksamhet.</p> <p>Som foretagere betragtes en person som enligt lagen om pension för foretagare (FöPL 1272/2006) eller lagen om pension för lantbruksforetagare (LFöPL 1280/2006) är skyldig att teckna en försäkring enligt lagarna i fråga. Också en foretagare som är försäkrad enligt lagen om pension för arbejdstagere (ArPL) betragtes som arbejdstagere (t.ex. delägare i aktiefbolag, som får lön från sitt eget aktiefbolag).</p>	<p>Har haft inkomst i Island som har rapporterats till Skatteverket.</p> <p>Minst 30 timmar per vecka.</p>	<p>Företaget ska vara registrerat i Sverige vilket kan visas genom ett registreringsbevis, F-skattsedel samt en registrering i momsregistret.</p> <p>Både verksamheten och det arbete som utförs ska vara av tillräcklig omfattning och varaktighet.</p> <p>Någon fastslagit belopp gällande omsättning finns inte. Verksamheten bedöms utifrån dess tidigare omsättning och framtida affärsplaner.</p>	<p>Registrering som näringsdrivande i foretagsregistret.</p> <p>Dokumentation på intäkter, omfattning, inbetald skatt.</p> <p>Det krävs en omsättning som visar yrkesaktivitet, men det finns inte fastslagit något visst belopp.</p>	<p>Anmälan till Patent- och Registerstyrelsen enligt handelsregisterlagen.</p> <p>Skattepliktig verksamhet.</p>

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
Arbetsinkomsten för personer som är försäkrade enligt lagen om pension för företagare (FöPL) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL) ska sammanlagt vara minst 1 000 euro i månaden.						
7. Kan en kapitalägare (exempelvis ägare av skogs-/näringsfastighet) betraktas som egenföretagare?	Nej	Endast kapitalägande räcker inte, kapitalägaren skall driva skattepliktig företags- eller näringsverksamhet.	Nej.	För att en kapitalägare ska kunna ses som migrerande egenföretagare i Sverige måste verksamheten och det utförda vara av tillräcklig omfattning och varaktighet. Personen måste arbeta inom exempelvis skogsbruket, inbringa någon inkomst eller vinst från denna (t.ex. genom avverkning och försäljning) och betala skatt på inkomsten eller vinsten i Sverige.	Nei, det er ikke tilstrekkelig. Personen må være registrert som arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende.	
8. Under vilka	Om det finns en	EU-arbetstagaren	Arbetstagare utan	Statusen som	Statusen som	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

förutsättningar behåller en person statusen som arbetstagare om han har slutat att arbeta?	kontinuitet mellan tidigare arbete och utbildningen. Dessutom om den studerande behöver omskolning på grund av medicinska skäl eller strukturella villkor på arbetsmarknaden.	bevarar sin ställning (direktiv 2004/38/EG art. 7, punkt 3, underpunkt d) trots att anställningsförhållandet upphör, om han efter att anställningsförhållandet upphört inleder yrkesinriktade studier som anknyter till hans arbete eller arbetsbransch i Finland. Det ska finnas ett innehållsligt samband mellan studierna och det arbete som föregår studierna. Studierna ska också i allmänhet följa direkt på arbetet. De ska i allmänhet inledas senast vid ingången av terminen efter det att arbetet upphört. EU-arbetstagaren bevarar sin ställning också om hon har blivit ofrivilligt	arbete kan få rätt till studiestöd efter 5 års bosättning i Island. Kan få rätt hvis der er indeholdsmæssig sammenhæng mellem forrige arbejde og studierne.	arbetstagare bibehålls om den sökande har: – blivit ofrivilligt arbetslös och är anmäld hos arbetsförmedlingen – fått sluta sin anställning på grund av tillfällig arbetsoförmåga (sjukdom eller arbetsskada) – vidareutbildar sig inom sitt yrkesområde. (artikel 7 i direktiv 2004/38).	arbetstagare bibehålls om personen: – har blivit ofrivilligt arbetslös – vidareutbildar sig inom sitt yrke (innehållsmässigt samband)	
--	--	--	--	--	---	--

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		arbetslös och inleder yrkesinriktade studier efter att anställningsförhållandet upphört. Då förutsätts inte något samband mellan arbets- och studietiderna. Den som blivit ofrivilligt arbetslös betraktas som en sådan arbetstagare som avses i förordningen även om studierna inte skulle börja genast efter att personen blivit arbetslös.				
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
9. Vad krävs för att någon ska kunna ses som ofrivilligt arbetslös? Kan en person anses vara ofrivilligt arbetslös från exempelvis en provanställning, vikariat eller en tidsbegränsad anställning?	Den sökande ska ha blivit arbetslös och ha behov av omskolning på grund av hälsoskäl eller strukturella förhållanden på arbetsmarknaden. Tidsbegränsade anställningar kan under vissa omständigheter innebära frivillig	Sökanden måste ha blivit ofrivilligt uppsagd från en tillsvidareanställning. I vissa fall kan också uppsägning eller avslutning av arbete av ett tidsbegränsat arbete accepteras. Om en person kommit till Finland för	Varje enskilt ärende bedöms separat. F.eks. hvis han/hun har holdt op med at arbejde på grund af sygdom eller arbejdemarkedsforhold.	Sökande har blivit ofrivilligt uppsagd från en anställning och ha behov av en omskolning. En individuell bedömning görs i varje ärende av om en person, utan egen förskyllan, ska ses som arbetslös som en följd av situationen på	Ofrivilligt uppsagd på grund av en generell förändring på arbetsmarknaden. I säsongsarbeten som kännetecknas av kortare kontrakt kan den sökande i särskilda fall ses som ofrivilligt arbetslös. Gäller generellt inte arbetslösa.	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsrätt med vissa undantag enligt 27 § 21 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	arbetslöshet (C-413/01, Ninni-Orasche).	att studera och har en tidsbunden anställning under sommaren, anses han inte bevara sin ställning som EU-arbetstagare då visstidsanställningen upphör.		arbetsmarknaden. I bedömningen ska CSN exempelvis ta hänsyn till den aktuella yrkesbranschen, det tidsbegränsade vikariatets längd, eventuellt uppsägningsbesked, arbetets art, arbetsgivarens behov, arbetstagarens möjlighet att själv påverka en fortsatt anställning och om det finns något som tyder på att personen inte önskar fortsätta sin anställning och avslutat sin anställning frivilligt.		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
10. Behåller en arbetstagare som slutar sitt arbete för att studera sin status som arbetstagare?	Ja, men bara om det finns ett innehållsmässigt och tidsmässigt samband med utbildningen.	Det ska finnas ett innehållsligt samband mellan studierna och det arbete som föregår studierna. Studierna ska också i allmänhet följa direkt på arbetet. De ska i allmänhet	Ja, men det ställs krav på ett innehållsmässigt samband mellan arbetet och studierna.	Ja, men bara om det finns ett innehållsmässigt samband. (Se bland annat dom C357/89 Raulin). Det innehållsmässiga	Ja, om det finns ett innehållsmässigt samband mellan arbetet och utbildningen. Det måste också finnas ett tidsmässigt samband, det vill säga det får	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		inledas senast vid ingången av terminen efter det att arbetet upphört.		sambandet måste finnas till det <i>senast</i> utföra arbetet i Sverige, och det får inte ha gått för lång tid mellan arbetets avslutande och studiernas påbörjande (högst 4 veckor).	inte ha gått för lång tid mellan arbetet och utbildningens början.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
11. Krävs det att utbildningen är yrkesinriktad/leder till yrkesbehörighet? Kan man få för alla utbildningsnivåer?	Nej, det krävs inte att utbildningen är yrkesinriktad/leder till yrkesbehörighet Det ges också stöd till utbildning på gymnasienivå.	Ja. För yrkesinriktade studier vid en yrkesläroanstalt eller motsvarande läroanstalt, för högskoleexamen vid en högskola eller också för yrkesinriktad påbyggnads- eller vidareutbildning.	Ja. Man kan få studielån till yrkesinriktade studier på videregående nivå och universitetsnivå. Det ges dock inte studielån till studier på grundskolenivå eller vanliga studier på gymnasialt nivå som leder till studentexamen.	Ja, men definitionen av yrkesutbildning är bred och omfattar även utbildning som oberoende av studenternas ålder och nivå på studierna, leder fram till en examen eller annars förbereder till ett visst yrke eller anställning.	Ja, på så sätt att det ska vara ett innehållsmässigt samband mellan arbetet och utbildningen, i praktiken innebär det att delar av utbildningen ska vara inom samma område som den studerande har arbetat inom, och dessa delar ska ha stor vikt inom utbildningen. Stöd kan ges till alla utbildningsnivåer som Lånekassen generellt ger stöd för.	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
12. Ge exempel på vad som kan betraktas som en vidareutbildning inom arbetsområdet	<p>Personlig pleje – sjuksköterska</p> <p>Kock – Bachelor i näring och hälsa</p> <p>Snickare/målare – byggnadskonstruktör</p> <p>Passning av kor – Veterinär</p>	<p>Närvårdare – sjuksköterska</p> <p>Farmaceut - provisor</p>	<p>En sjöman – maritima studier.</p> <p>Arbejde på et hotel – Hotel Management.</p>	<p>Undersköterska - sjuksköterska</p> <p>Församlingsassistent – teologi</p> <p>Lantbrukare - agronomistudier</p> <p>Lärare – Pedagogik.</p>	<p>Läkare - utbildning inom tropisk medicin</p> <p>Vårdbiträde - utbildning till sjuksköterska</p> <p>Driftsledare vid en återvinningsstation - företagsekonomi och ledning</p>	<p>Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.</p>
13. Hur gör ni bedömningen av en person som är anställd av ett företag som har sitt säte (registrerad) i ett annat land men som är bosatt och arbetar i det nya landet? I vilket land är denna person arbetstagar?	<p>Hvis personen er ansat i en virksomhed, der er etableret inden for EU/EØS, og personen er ansat og aflønnet direkte af virksomheden og betaler skat til Danmark, så betragter vi personen som arbejdstager i Danmark.</p> <p>Hvis personen er ansat i en virksomhed, der ikke er etableret inden for EU/EØS, og</p>	<p>Det bedöms enligt lagvalsregler. I principen personen är arbetstagar i det landet där han eller hon arbetar om det inte bedöms på annat sätt enligt lagvalsregler.</p>	<p>Det görs en särskild bedömning varje gång. F.eks. kontrolleret hvor vedkommende betaler skat.</p>	<p>CSN tar i bedömningen hänsyn till (i) i vilket land företaget har sitt säte, (ii) från vilket land lönen utbetalas, (iii) i vilket land personen betalar skatt samt (iv) till vilket land sociala avgifter betalas(v) i vilket land arbetet utförs och (vi) gentemot vem arbetet utförs/tjänster tillhandahålls.</p>	<p>Frågan har aldrig varit föremål för en särskild bedömning</p>	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	personen er ansat og aflønnet direkte af virksomheden betragter vi ikke personen som arbejdstager i Danmark.					
2.2 Anhöriga till arbetstagare/egenföretagare						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
14. Vilka räknas som familjemedlemmar?	<p>Make/maka, registrerad partner.</p> <p>Barn, der forsørges af EU-arbejdstageren, herunder ægtefællens børn</p> <p>Föräldrar, der forsørges af EU-arbejdstageren.</p>	<p>Make, maka, registrerad partner, sambo oavsett kön, barn upp till 21 års ålder eller över 21 om de är beroende av sina föräldrar, släktingar i rakt uppstigande led som är beroende unionsmedborgaren.</p> <p>Personer under äktenskapsliknande förhållanden, krävs att de har bott tillsammans i två år</p>	<p>Make, maka, barn till arbetstagaren, barn till maken och föräldrar till arbetstagaren.</p>	<p>Make, maka, registrerad partner, sambo, barn upp till 21 års ålder, barn över 21 år samt släktingar i rakt uppstigande led som är beroende unionsmedborgaren.</p> <p>Från och med 1 maj 2014 utvidgas familjebegreppet efter att Kommissionen har haft synpunkter på det svenska införlivandet. Vid tillämpningen av förordning 492/2011 ska familjebegreppet i rörlighetsdirektivet</p>	<p>Make, maka, registrerad partner, sambo med gemensamma barn. Gemensamma barn upp till 21 år eller över 21 år om de är ekonomiskt beroende av föräldrarna eller bor/har bott med föräldrarna vid den tidpunkt då de var arbetstagare i Norge, och släktingar i uppstigande led som är beroende av arbetstagaren.</p>	<p>Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.</p>

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
15. Har barn till migrerande arbetstagare både en härledd och självständig rätt till	Ja. Børn, der er direkte efterkommere af en EU/EØS-statsborger, der er eller har været arbejdstager eller	Ja. Barn till migrerande arbetstagare har enligt två olika bestämmelser i förordning (EEG)	Ja	användas. Av artikel 3.2 i direktiv 2004/38 framgår även att andra familjemedlemmar ska omfattas om de, i det land från vilket de har kommit (i) är beroende av EES-medborgaren för sin försörjning, (ii) ingår i EES-medborgarens hushåll eller (iii) om det av allvarliga hälsoskäl absolut krävs att EES-medborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen. ”Andra familjemedlemmar” kan t.ex. vara ett syskon eller en moster.	Barn av arbeidstaker som skal studere i Norge har både selvstendig og avledet rett.	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

studiestöd?	<p>selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten, har ret til SU til uddannelse i Danmark, når de 1) har taget ophold i Danmark i en periode, hvor EU/EØS-statsborgeren er eller har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark eller</p> <p>2) de indtil tidspunktet for uddannelsens begyndelse, har været forsørget af EU/EØS-statsborgeren, som på dette tidspunkt er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.</p>	<p>492/2011 rätt till utbildning och studiemedel i den medlemsstat där föräldrarna arbetar.</p> <p>i) En härledd rätt som familjemedlem enligt artikel 7.2, samt</p> <p>ii) En självständig rätt till studiestöd enligt artikel 10. Det innebär att ett barn till en migrerande arbetstagare kan ha fortsatt rätt till studiestöd för att avsluta sin påbörjade utbildning trots att arbetstagaren, i detta fall föräldern, flyttar ifrån värdlandet.</p> <p>Självständig rätt gäller bara studier i Finland.</p> <p>Studier utomlands: Studiestöd kan beviljas familjemedlemmar bara så länge som familjeförsörjaren</p>		<p>492/2011 rätt till utbildning och studiemedel i den medlemsstat där föräldrarna arbetar.</p> <p>i) En härledd rätt som familjemedlem enligt artikel 7.2, samt</p> <p>ii) En självständig rätt till studiestöd enligt artikel 10. Det innebär att ett barn till en migrerande arbetstagare kan ha fortsatt rätt till studiestöd för att avsluta sin påbörjade utbildning trots att arbetstagaren, i detta fall föräldern, flyttar ifrån värdlandet (se t.ex. EU-dom C-389/87 & C-390/87 (Echternach & Moritz)).</p> <p>Både den härledda och självständiga rätten till studiestöd för barn till migrerande</p>	<p>Men studenter i utlandet har kun avledet rett.</p>	
-------------	--	---	--	--	---	--

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		behåller sin ställning som arbetstagare i Finland.		arbetstagare gäller för studier såväl i Sverige som utomlands, under förutsättning att barnet är eller har varit bosatt tillsammans med sin förälder i Sverige under tid då föräldern arbetar eller har arbetat här.		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
16. Hur kan ett barn över 21 år styrka att han eller hon är ekonomiskt beroende av sin förälder? Vilka faktorer kan påverka bedömningen?	Genom samma adress som föräldrarna i folkregistret och genom ekonomiska överföringar från föräldrarna av en icke oväsentlig storlek (täckning av levnadsomkostnader). Bor den studerande på egen adress och själv tjänar pengar, pekar detta på att han eller hon har en självständig status.	Frågan har inte varit aktuell i Finland. Det är dock möjligt i bedömningen ta hänsyn till om studerande bor ensam eller med sin förälder. Samt att ta i beaktande om den studerande är sysselsatt och om han har några särskilda skäl t.ex. sjukdom.	Barn över 18 år bedöms efter sin egen situation.	Gemensam folkbokföringsadress, utdrag av banköverföringar mellan förälder och barn. Om den studerande redovisar eget arbete och/eller eget boende är det tecken på att denne inte är ekonomiskt beroende av sin förälder.	Om den sökande har varit arbetstagare och försörjt sig själv, räknas han eller hon inte som ekonomiskt beroende av sina föräldrar.	Inte aktuell för personer som fyllt 18 år.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
17. Vad händer om arbetstagaren och den anhörige skiljer sig?	Vid skilsmässa behåller sökanden rätten till studiestöd	EU-arbetstagares makars rätt till studiestöd upphör, då	Sökanden får vanligen möjlighet att avsluta påbörjade studier.	Den anhörige kan normalt inte längre ses som anhörig till	Lånekassen har inte haft ett sådant ärende där frågan har varit	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	under den pågående utbildningen, men icke vid en ny utbildning.	den som studerar skiljer sig från den som är EU-arbetstagare.	Därefter ska han eller hon genomgå en självständig prövning av sin rätt till studiestöd.	migrerande arbetstagare.	utslagsgivande. Men vi antar att vi skulle ge studiestöd för att fullfölja den utbildning som den studerande var i gång med.	familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
18. Vad händer med den anhöriges rätt till studiestöd om arbetstagaren avlider?	Vi har mulighed for at standse SU og kræve for meget SU tilbagebetalt.	Han eller hon har fortsatt rätt till studiestöd till slutet av studierna i fråga.	Den anhörige får lov att avsluta sina studier men därefter ska han eller hon genomgå en självständig prövning av sin rätt till studiestöd.	Sökanden har normalt kvar statusen som anhörig till arbetstagare och har fortsatt rätt till studiestöd (se exempelvis C-32/75, Cristini).	Lånekassen har inte haft ett sådant ärende. Antagligen måste en sådan person kvalificera sig på egna meriter.	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
19. Vad händer med den anhöriges rätt till studiestöd om arbetstagaren lämnar landet?	Sökanden behåller rätten under resten av den pågående utbildningen, hvis arbejdstageren fortsat er arbejdstager i Danmark eller har en selvstændig ret til SU efter art 10.	Om han eller hon lämnar landet upphör normalt statusen som arbetstagare i Finland. Ett barn till en migrerande arbetstagare har fortsatt rätt till studiestöd för att avsluta sina påbörjade studier trots att föräldern lämnar värdlandet.	Den studerande får normalt lov att avsluta sina påbörjade studier. Därefter ska han/hon genomgå en självständig prövning.	Om arbetstagare slutar sitt arbete och lämnar landet upphör normalt statusen som arbetstagare i Sverige. För barn till arbetstagare kan rätten till studiestöd kvarstå, se punkt 15 ovan.	Den anhörige kan behålla rätten till stöd. Det görs en individuell prövning.	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

<p>20. Vad händer med den anhöriges rätt till studiestöd om arbetstagaren går i pension?</p> <p>Görs det någon skillnad i bedömningen mellan ålderspensionärer och personer med sjukpension/sjukersättning?</p>	<p>Rätten behålls då arbetstagare slutar att arbeta. Det är ingen skillnad mellan ålders- och förtids-pensionärer.</p>	<p>Rätten till studiestöd upphör.</p> <p>Det görs ingen skillnad i bedömningen mellan ålderspension och sjukpension.</p>	<p>Den studerande får normalt lov att avsluta sina påbörjade studier.</p> <p>Därefter ska han/hon genomgå en självständig prövning.</p>	<p>Huvudpersonen måste vara arbetstagare i Sverige under den tid familjerelationen ingås, för att den anhörig ska kunna få rätt till studiestöd. En utländsk medborgare som ansluter till en ålderspensionär kan således inte få rätt till studiestöd.</p> <p>Anhöriga till personer med sjukersättning från Försäkringskassan (kallades förut sjukpensionärer) kan inte få rätt till studiestöd. Detta därför att personer med sjukersättning inte behåller sin status som arbetstagare enligt artikel 7 i direktiv 2004/38, då de inte kan ses som <i>tillfälligt</i> arbetsförmögna. En person med sjukersättning som tidigare arbetat i</p>	<p>Pensionister har inte fortsatt status som arbetstaker. Avledet rätt faller bort när opphavspersonen inte lenger er arbeidstaker.</p> <p>Vi kan vurdere om studenten har selvstendig rett til støtte som barn av tidligere arbeidstaker. Avledet rett faller ikke bort selv om foreldrene endrer status fra arbeidstaker til pensjonist.</p> <p>Sjukersättning behandlas på samma sätt som arbetsinkomster och personer som får sjukpenning anses fortfarande som anställda.</p>	<p>Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om familjeförhållanden enligt 27 § 7 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.</p>
---	--	--	---	---	--	--

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

				Sverige kan dock i vissa fall ha förtida PUR.		
3. Direktiv 2004/38						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tillämpas Direktiv 2004/38?	Ja.	Ja.	Ja	Ja.	Ja	Ja.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. Har en unions-medborgare med permanent uppehållsrätt rätt till studiestöd för studier i landet såväl som utomlands?	Ja, efter fem års uppehåll eller som arbetstagare eller egenföretagare eller familjemedlem. Danmark kräver icke permanent uppehållsrätt.	Ja. Han/hon jämställs med en finsk medborgare när det gäller rätten till studiestöd.	På Island har medborgare med permanent uppehållsrett ingen speciele rättigheter.	Ja, en unions-medborgare med permanent uppehållsrätt jämställs med en svensk medborgare när det gäller rätten till studiestöd.	EES-medborgare med permanent uppehållsrätt har rätt till utbildning på samma villkor som norska medborgare, dvs. både i Norge och i utlandet.	Ja.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
3 Har en tredjelands-medborgare med permanent uppehållsrätt rätt till studiestöd för studier i landet såväl som utomlands? Om nej – varför inte?	Ja, ret til SU efter 5 års ophold i Danmark, når tredjelandsborgeren ikke har taget ophold i Danmark med henblik på uddannelse. Dette gælder dog ikke SU til udlandet, da det		Ja, om en isländsk medborgare har samma rätt i sökandens hemland. Om tredjelands-medborgaren är gift med en isländsk medborgare har han	Ja, en tredjelands-medborgare med permanent uppehållsrätt jämställs med en svensk medborgare när det gäller rätten till studiestöd.	Ja, familjemedlemmar från tredjeland till EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt, har också rätt till studiestöd på samma villkor som norska medborgare.	Ja.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	er politisk bestemt i Danmark, at man ikke giver SU til tredejelandsborgere til uddannelse i udlandet, medmindre de opfylder betingelserne efter EU-retten.		rätt till studielån i Island och i Norden, dog med den forudsætning at han/hun har boet i Island i 2 år af sidste 5 år.			
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
4. Hur kan den permanenta uppehållsrätten styrkas? Krävs någon form av intyg?	Danmark kræver ikke permanent uppehållsrätt, men fem års vistelse i landet, jämför Direktivets artikel 16. Det krävs inte uppehållstillstånd av nordiska medborgare.	Med ett intyg om permanent uppehållsrätt eller med permanent uppehållskort som tillämpas på unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare samt därmed jämförbara personer. ordiska medborgare måste registrera sig om deras vistelse i Finland pågår över 6 månader.	Ikke relevant.	Den kan antingen styrkas genom ett intyg från Migrationsverket eller genom att den sökande själv kan styrka för CSN att han eller hon har vistats i landet under minst fem år. (se mer i avsnitt 7.3)	Den permanenta uppehållsrätten dokumenteras via en kopia av bevis om permanent uppehållsrätt. Familjemedlemmar från tredjeland ska skicka in kopia av permanent uppehållskort. När det gäller nordiska medborgare gör Lånekassen själva en värdering av om den sökande uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt.	Med intyg över permanent eller kontinuerligt uppehållstillstånd som är utfärdat av polismyndighet.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
5. När förlorar man	Rätt till stöd på grund	Permanent	Ikke relevant.	Om sökanden vistats	EES-medborgare som	Riket har

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

den permanenta uppehållsrätten?	av fem års vistelse förloras efter mer än två års sammanhängande frånvaro från Danmark.	uppehållsrätt eller permanent uppehållskort återkallas, om en unionsmedborgare eller hans/hennes familjemedlem vistats utanför Finland utan avbrott mer än två år. Den som flyttat kan inom två år ansöka om att uppehållsrätten inte återkallas.		utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.	nekas uppehåll i riket, eller som har lämnat oriktiga uppgifter eller har undanhållit information, kan förlora den permanenta uppehållsrätten. Den permanenta uppehållsrätten faller bort om en EES-medborgare har uppehållit sig utanför riket i mer än två på varandra följande år.	lagstiftningsbehörighet i fråga om vistelse och boningsort enligt 27 § 2 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
6. Kan en person som studerar utomlands med studiestöd behålla permanent uppehållsrätt även om vistelsen överstiger två på varandra följande år? Om ja, när kan en sådan person förlora den permanenta uppehållsrätten?		Permanent uppehållsrätt eller ett permanent uppehållskort återkallas, om en unionsmedborgare eller en familjemedlem till en unionsmedborgare vistats utanför Finland utan avbrott i mer än två år. Den som flyttat från Finland kan inom två år från	Ikke relevant.	Ja, den utlandsstuderande behåller permanent uppehållsrätt så länge han eller hon får studiestöd. När utlandsstudierna avslutas, om personen gör ett uppehåll i sina studier eller om personen inte längre har studiestöd, måste han eller hon dock återvända till Sverige,	Ja. UDI (Utlendingsdirektoratet) legger til grunn at opphold i utlandet i forbindelse med studier, ikke vil medføre tap av den varige oppholdsretten (PUR) i Norge. Så lenge hovedformålet med oppholdet i utlandet er studier og personen oppholder seg på studiestedet,	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		utflyttningen ansöka om att uppehållskortet eller registreringen av uppehållsrätten inte återkallas.		för att inte förlora PUR. Tvåårsfristen räknas i dessa fall från den tidpunkt då den studerande lämnade Sverige för utlandsstudier.	följer undervisningen og har tilfredsstillende progresjon begrenser ikke regelverket i dag muligheten til å ta fulle gradsstudier i utlandet.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
7. Prövar ni om en Schweizisk medborgare har permanent uppehållsrätt (PUR)?	Vi undersöker medborgare från Schweiz på samma sätt som alla övriga EU-medborgare.	Vi undersöker medborgare från Schweiz på samma sätt som alla övriga EU-medborgare.	Samma rätt som EU-EES-medborgare.	Nej, Sverige prövar inte om en medborgare från Schweiz har PUR då dessa inte omfattas av direktiv 2004/38. De får istället tillstånd enligt nationella bestämmelser.	Nej. Det är bara EES-medborgare som kan få studiestöd på grund av att de har permanent uppehållsrätt.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
8. Kan en medborgare från Kroatien ha permanent uppehållsrätt då de blev medlemmar i EU först 2013?	Ja. För medborgare från Kroatien räknar vi även med tiden den de bott i Danmark före den 1 juli 2013, vid beräkningen av 5 år i Danmark som unionsmedborgare.	Ja, om en medborgare från Kroatien har haft sin hemkommun i Finland för 5 år.	Ikke relevant.	Ja, en kroatisk medborgare kan återopa tid innan medlemskapet för intjänande av permanent uppehållsrätt, förutsatt att han eller hon under denna tid befunnit sig i Sverige i enlighet med unionsrätten.	Medborgare från Kroatien måste ha haft en laglig vistelse som arbetstagare i tre år og ha gjennomført norskopplæring före de kan få permanent uppehållsrätt. I praktiken innebär det att de först kan få permanent	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om vistelse och boningsort enligt 27 § 2 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

					uppehållsrätt tre år efter det att landet blev medlemmar i EU, med undantag av de som har haft uppehållsrätt redan före medborgarskapet.	
4. Direktiv 2003/109						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tillämpas Direktiv 2003/109? Om inte – varför? Tillämpas Direktiv 2011/51- om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG i syfte att utöka dess räckvidd till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd?	Nej. Danmark, Storbritannien och Irland har inte ratificerat direktivet.	Ja. Direktiv 2011/51 införlivades i finsk rätt den 1 juli 2013	Nej. Omfattar inte EES-länderna.	Ja., sedan den 1 juli 2006. Direktiv 2011/51 införlivades i svensk rätt den 1 maj 2014.	Nej. Omfattar inte EES-länderna.	Nej
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. När har en person ställning som varaktigt bosatt enligt 2003/109?		EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas en tredje-landsmedborgare som efter att ha fått kontinuerligt	Ikke relevant.	Om sökanden har vistats lagligt i Sverige i minst fem år. För att studiestöd ska kunna beviljas måste Migrationsverket först		Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om vistelse och boningsort enligt 27 § 2 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
		uppehållstillstånd har varit lagligen och oavbrutet bosatta i Finland i fem år. Den som har ställning som varaktigt bosatt i Finland har rätt till studiestöd.		ha bedömt att den sökande har ställning som varaktigt bosatt.		
3. Har en person med ställning som varaktigt bosatt i annat EU-land rätt till studiestöd direkt vid inresan?		Nej. En tredjelandsmedborgare som i annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan i Finland. Tillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt beaktande av vistelsens natur. Studiestöd kan beviljas en i Finland stadigvarande bosatt utlänning som vistas i landet av någon annan orsak än studier, om han eller hon har beviljats kontinuerligt		Ja. En person som av Migrationsverket har beviljats uppehållstillstånd i Sverige i enlighet med direktivet, har rätt till studiestöd direkt vid ankomsten.		Nej.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		(A) eller permanent (P) uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta (P-EU) enligt utlänningslagen				
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
4. När förlorar man sin ställning som varaktigt bosatt enligt 2003/109?		Enligt utlänningslagen förlorar en person sin ställning bland annat om han eller hon har vistats utanför Europeiska unionens medlemsstaters territorium under tolv månader i följd eller om han eller hon har vistats utanför Finland under sex år i följd.		En person förlorar sin ställning som varaktigt bosatt om han eller hon har vistats utanför EU:s medlemsstaters territorium under tolv månader i följd, om han eller hon har vistats utanför Sverige under sex år i följd eller får ställning som varaktigt bosatt i en annan medlemsstat. CSN gör dock ingen egen utredning utan följer de uppgifter vi får från Migrationsverket.		Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om vistelse och boningsort enligt 27 § 2 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
5. Gäller ett bifallsbeslut enligt		Gäller endast för studier i Finland.	-	Gäller endast för studier i Sverige.		Ja det gäller för studier såväl utomlands som

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

Direktiv 2003/109 för studier i landet såväl som för utlandsstudier?						på Åland.
5. Associeringsavtalet EEG-Turkiet						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tillämpas Associeringsavtalet mellan Turkiet och EG från 1963? Om inte – varför?	Nej. Inte i studiestöds-lagstiftningen.	Ja	Nej.	Ja.	Nej	Ja.
2. Om ja, på vilket sätt?		Barn till Turkiska medborgare som är arbetstagare i Finland jämställs med finska medborgare gällande rätten till studiestöd för studier i Finland samt utomlands.		Ett barn som är turkisk medborgare och som har en förälder som är turkisk medborgare och som är arbetstagare i Sverige, jämställs med svensk medborgare när det gäller rätten till studiestöd för studier i Sverige samt utomlands. Begrepp definieras till stor del utifrån Förordning		Artikel 2 och 3.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

				492/2011 (exempelvis arbetstagare, barn).		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
3. Tillämpas några andra associeringsavtal?	Nej	Nej	Nej	Nej.	Nej	Nej.
6. Gästforskardirektivet 2005/71						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1 Tillämpas Gästforskardirektivet 2005/71? Om inte – varför?	Nej.	Nej	Nej	Ja. CSN tillämpar det eftersom direktivet berör familjeförmåner och delar av det svenska studiestödet är klassat som en familjeförmån.	Nej	Ja.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. Om ja - på vilket sätt?				Anhöriga till gästforskare från tredjeland får rätt till familjeförmånerna studiebidrag och extra tillägg för studier på gymnasiet i Sverige och utomlands. Gäller endast upp till 20 års ålder.		

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

7. Blåkortsdirektivet 2009/50/EG

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tillämpas Direktiv 2009/50? Om inte – varför?	Nej	Nej	Nej	Ja, sedan 1 augusti 2013.	Nej	
2. Om ja – på vilket sätt?				En person om har EU-blåkort i Sverige och som ska studera i Sverige ska jämföras med svensk medborgare. Även en familjemedlem till en utländsk medborgare som har EU-blåkort, och som själv har uppehållstillstånd och ska studera i Sverige, ska jämföras med svensk medborgare när det gäller rätt till de delar av det svenska studiestödet som är klassat som familjeförmåner.		

8. Administrativa frågor med anledning av EU-rätten

Under detta avsnitt samlas frågor av administrativ karaktär som är gemensamma oavsett vilket EU-regelverk som avses.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

8.1 Offentlig registrering (personnummer & folkbokföring)

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Ställs det krav på att den studerande finns registrerad i ett centralt personregister, det vill säga har ett personnummer för att hon ska kunna jämföras med de egna landets medborgare?	Ja, Danmark ställer krav på personnummer för att kunna söka om studiestöd.	Nej, det ställs inte för syfte att jämföras med en finsk medborgare enligt EU-rätten.	För att kunna söka studiestöd är det ett krav att personen har ett födelsenummer (registrering i Det sentrale personregistret).	Nej, Sverige ställer inte något krav på att en person ska ha ett personnummer för att jämföras med en svensk medborgare enligt EU-rätten.	EES-reglerna ställer inte något sådant krav. Men för att kunna söka studiestöd är det ett krav att personen har ett födelsenummer (registrering i Det sentrale personregistret).	Ja, för att fastställa stadigvarande bosättning.
2. Ställs det krav på att den studerande är bosatt (folkbokförd) i studiestödslandet för att hon ska kunna jämföras med de egna landets medborgare?	Nej, vi ställer inte något krav om, att en person ska vara folkbokförd i Danmark för att kunna jämföras med en dansk medborgare.	Studiestöd för studier som bedrivs utomlands beviljas en finsk medborgare och en person som avses i 2 mom., om han eller hon	Nej. Om en EES-medborgare uppfyller kraven för att få studiestöd för studier utomlands, krävs det inte att den studerande ska vara registrerad som bosatt i Island.	Nej, vi ställer inte något krav på att person ska vara folkbokförd för att kunna jämföras med en svensk medborgare enligt EU-rätten.	Nej. Om en EES-medborgare uppfyller kraven för att få studiestöd för studier utomlands, krävs det inte att den studerande ska vara registrerat bosatt i Norge.	Ja. Nej, inga särskilda krav vid studier utomlands.
Gäller särskilda krav vid studier utomlands?	Vid studier i utlandet krävs två års sammanhängande bosättning i Danmark inom de senaste 10	1) i minst två år under de fem år som föregår inledandet av studierna har haft sin i lagen om hemkommun (201/1994) avsedda		För att få studiemedel för studier utanför Sverige krävs dock att den studerande (oavsett	Nej, det er ikke krav om at utlandsstudenter må	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	<p>åren för ansökningstidpunkten eller anden tillknytning till Danmark i form af skolegang i Danmark, nær kontakt med nære familemedlemmer i Danmark, betydelige økonomiske bånd til Danmark eller arbejde i Danmark, samt eventuel ovenstående i kombination med betydelige dansk kundskaber.</p> <p>Familie-medlemmer til græsnearbejdere kan alene få støtte til uddannelse i udlandet, hvis arbejdstageren har arbejdet i Danmark i mindst 5 år.</p>	<p>hemkommun i Finland, eller</p> <p>2) med hensyn til hans eller hendes levnadsforholdene annars har fast anknøytning til Finland, varvid omstændigheder som gæller personens familjeforholdene, utkomst samt yrkesmæssige og andre motsvarande levnadsforholdene beaktas.</p>		<p>medborgarskap) har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren En person som inte uppfyller bosättningskravet men som är samhällsintegrerad i Sverige, kan ändå ha rätt till studiemedel för studier utomlands.</p> <p>En person som uppfyller villkoren som barn till migrerande arbetstagare eller egenförtagare enligt EU-rätten, har rätt till studiemedel för studier utomlands. På en sådan person ställs inget krav på egen samhällsintegration i Sverige. Rätten till studiemedel gäller oavsett om studierna bedrivs inom eller utanför EU/EES eller i Schweiz.</p>	<p>være folkebokført i Norge</p>	
--	--	---	--	---	----------------------------------	--

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
8.2 Uppehållsrätten (rätten att vistas i landet)						
1. Vilken myndighet gör en bedömning av sökandes rätt att bosätta sig i landet?	Udlændingestyrelsen og Statsforvaltningerne.	Migrationsverket och den lokala polisen.	Folkeregistret.	<p>En EU- och EES-medborgare som har uppehållsrätt får vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Om en person vill bo i Sverige i mer än ett år ska han eller hon normalt vara folkbokförd i Sverige. För att bli det behöver personen visa för Skatteverket att han eller hon kan antas ha uppehållsrätt i Sverige under minst ett år.</p> <p>Medborgare från tredjeland ansöker om uppehållsrätt hos Migrationsverket.</p> <p>Enligt artikel 25 i direktiv 2004/38 får innehav av ett intyg</p>	Utlendingsdirektoratet Nordiska medborgare kan fritt bosätta sig i Norge.	Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om vistelse och bopingsort enligt 27 § 2 p. i Självstyrelselag för Åland. Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

				om uppehållsrätt, inte göras till ett villkor för att utöva en rättighet, då innehav av denna rättighet kan styrkas genom andra bevismedel. Upphållsrätten grundar sig inte på ett beslut från en myndighet. CSN prövar därför alltid själva om en person kan anses ha uppehållsrätt i enlighet med direktiv 2004/38.		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
<p>2. Avgör ni på studiestödsmyndigheten i respektive land själva om en person är exempelvis arbetstagare eller utgår ni från beslut från en annan myndighet om uppehållstillstånd/registering?</p> <p>Exempel: kan en person som vid inresan till</p>	Ja, vi afgør det selv.	<p>Polisen eller migrationsverket avgör beslutet för uppehållsrätt, men FPA kan själv avgöra om personen är arbetstagare eller egen företagare.</p> <p>En person som har avslutat sina studier och börjar arbeta, kan bedömas som</p>	När det gäller rätten till studielån så avgör LIN om en person är arbetstagare.	CSN prövar alltid själva om en person kan ses som arbetstagare/egenföretagare eller som anhörig till en sådan. Detta med anledning av artikel 25 i 2004/38 - se fråga ovan.	<p>Lånekassen ber om dokumentation som styrker uppehållsrätten som arbetstagare.</p> <p>Undantag för nordiska medborgare som inte behöver registrera sig. Här gör Lånekassen en bedömning av uppehållsrätten.</p>	Se Finland.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

landet har fått en registrering (från en migrationsmyndighet) som studerande och därefter avslutat sina studier och börjat arbeta, istället bedömas som arbetstagare av er?		arbetstagare av studiestödsmyndigheten, om det finns starka bevis om ställningen som arbetstagare.				
8.3 Permanent uppehållsrätt						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Vilken myndighet gör en bedömning av om den studerande har permanent uppehållsrätt i landet?	Utländingestyrelsen och Statsforvaltningerne. UDS træffer dog selvstænding afgørelser om de kan har ret til studiestøtte efter reglerne om 5 års ophold.	Lokal polis.	Utlendingsdirektoratet	CSN bedömer självständigt om den utländska personen har permanent uppehållsrätt. Om Migrationsverket redan gjort en så bedömning får CSN vägledning av deras beslut (se artikel 25 i direktiv 2004/38). I bedömningen får den studerande visa varför han eller hon ska anses ha en sådan uppehållsrätt,	Utlendingsdirektoratet Undantag nordiska medborgare.	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

				exempelvis genom fem års folkbokföring, hyreskontrakt, bevis om inskrivning av barn i skola, anställningskontrakt eller liknande.		
8.4 Jämställandets giltighet						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Hur länge gäller ett beslut fattat enligt EU-rätten (jämställande av en utländsk medborgare)?	Beslutningen om SU til en EU/EØS-statsborger gælder kun for den enkelte uddannelse og så længe den studerende opfylder betingelsen efter EU-retten for at modtage SU. Ved en ny uddannelse skal der søges om SU igen.	Ett sådant beslut gäller så länge personen uppfyller villkoren.	Ett sådant beslut gäller så länge som den sökta studieperioden varer. Hvis den studerende ændrer studierne/ skifter studium behöves et nyt beslut.	Ett sådant beslut gäller så länge personen uppfyller villkoren och för den sökta studieperioden, upp till som högst ett läsår.	Beslutet gäller för den utbildning som den studerande är igång med. Beslutet prövas på nytt om den studerande senare söker studiestöd för en ny utbildning.	För studietiden.
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. Är det skillnad på hur lång tid ett beslut fattat enligt EU-rätten gäller i förhållande till ett	Ja, ett beslut efter nationella regler gäller för alltid, om den studerande inte har	Ja, ett beslut fattat på nationella grunder gäller för all framtid så länge den studerande	-	Ja, idag gäller ett beslut fattat på nationella grunder tillsvidare så länge	Ja. Ett beslut enligt nationella regler gäller så länge den studerande är bosatt i	Ja.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

beslut fattat enligt nationella grunder?	varit utrest från Danmark i en sammanhängande period på mer än två år efter tidpunkten för beslutet.	fortsätter att vara bosatt i Finland.		villkoren är uppfyllda och så länge den studerande fortsätter att vara bosatt i Sverige. Denna tillämpning är dock på väg att ändras – från och med hösten 2016 kommer det nationella villkoret prövas på nytt inför varje ny ansökan. Ett beslut enligt EU-rätten gäller för högst ett läsår (se ovan).	Norge.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
3. Gäller ett beslut fattat enligt EU-rätten även för studier i utlandet? Är det skillnad jämfört med nationella regler?	Ett beslut om jämställandet enligt EU-rätten gäller för studiestöd till en utbildning i Danmark och i utlandet. Ett beslut enligt nationella regler gäller bara för studiestöd till utbildning i Danmark.	Ja, ett beslut där vi jämför en utländsk medborgare med en finsk medborgare gäller även för studier utomlands. Undantaget är dock ett beslut enligt direktiv 2003/109 (varaktigt bosatt	Ja, en studerande som har rätt till studiestöd enligt EU-rätten kan också få rätt till studiestöd för utbildningar utomlands.	Det beror på vilken EU-rättslig grund den studerande har rätt till studiestöd. En person som omfattas av förordning 492/2011 (migrerande arbetstagare) eller har permanent	Ja, en studerande som har rätt till studiestöd enligt EU-rätten kan också få rätt till studiestöd för utbildningar utomlands.	Ja, ett beslut gäller även för studier utomlands i båda fallen.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		tredjelandsmedborgare) där jämställandet begränsas till att enbart gälla studier i Finland.		uppehållsrätt enligt rörelsedirektivet kan också få studiemedel för studier utomlands. Övriga EU-direktiv omfattar endast studier i Sverige.		
8.5 Ansökningsprocessen						
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Tas beslut om jämställande enligt EU-rätten och studiestödsansökan var för sig? Eller är det ett gemensamt beslut?	I Danmark tas det ett samlat beslut av om en person kan bli jämställd med danska medborgare enligt EU-rätten och söka studiestöd till en utbildning i Danmark eller i utlandet.	I Finland är det ett gemensamt beslut.	Beslutet fattas i handläggningen av studiestödet.	I Sverige tas det två beslut – ett för rätten till svenskt studiestöd och ett för ansökan om studiemedel.	Beslutet fattas i handläggningen av studiestödet.	Beslutet fattas samtidigt.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. Sker det någon efterkontroll av beslut? D.v.s. någon kontroll av att man exempelvis har arbetat i den omfattning man har uppgett.	I Danmark kontrollerar vi löpande om arbetstagaren fortsätter uppfylla villkoren för att vara arbetstagare enligt EU-rätten.	Om det är fråga om en visstidsanställning beviljas studiestödet tills anställningen upphör. Om anställningen gäller tills vidare fattas beslutet på viss tid för ett läsår åt gången. För företagare fattas beslutet likaså på viss tid för ett läsår åt gången, om FöPL-/LFöPL-försäkringen är i kraft tills vidare. Om FöPL-/LFöPL-försäkringen tecknats för en viss tid, beviljas stödet för samma tid. Efter att det tidsbundna beslutet har löpt ut ska den studerande ansöka om studiestöd med en ny ansökan och lämna in en utredning över att hon fortfarande är EU-arbetstagare. Hon ska också lämna in en	Nej	Inte regelbundet, per automatik. Men om vi får in uppgifter som visar på att förhållanden har ändrats (från den studerande eller annan part) prövar vi ärendet på nytt.	Nej	Nej.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

		utredning över att hon i medeltal har arbetat minst 18 timmar per kalendervecka eller att företagsverksamheten har varit tillräcklig. Om inte, ska man undersöka om studiestödet bör dras in.				
--	--	---	--	--	--	--

9. Egna statsborgare och deras familjemedlemmar

EU-rättens regler om den fria rörligheten gäller inte rent interna angelägenheter och huvudregeln är därför att en EES-medborgare inte omfattas av bestämmelserna om fri rörlighet så länge han eller hon befinner sig i hemlandet. EU-rätten kan dock under vissa förutsättningar bli aktuell om medborgaren i det egna landet har nyttjat sin rätt till fri rörlighet genom att ha migrerat inom EU/EES. Detta har blivit särskilt aktuellt med anledning av Metock (C-127/08), Sahin (C-551/07), Eind (C-291/05) och Dereci (C-256/11) i kombination med förordning 492/2011 och direktiv 2004/38. Ett flertal relevanta frågeställningar har därmed blivit aktuella.

	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
1. Finns det tillfällen då även det egna landets medborgare (och deras anhöriga) omfattas av EU-rätten?	Ja. Danska medborgare kan använda sig av de rättigheter som härrör från att vara EU-medborgare när de har utnyttjat rätten till fri rörlighet i någon av de andra	Ja, om en finsk medborgare har nyttjat sin rätt till fri rörlighet inom EU/EES-området och därefter återvänt till Finland, kan det bli aktuellt att pröva EU-rätten.	Nej, islandske medborgare som arbetar i Island räknas inte som EES-medborgare. Island har inte haft något ärende där en islandsk sökande	Ja, om en svensk medborgare har nyttjat sin rätt till fri rörlighet inom EU/EES-området och därefter återvänt till Sverige kan det bli aktuellt att pröva EU-rätten. Om den	Nej, norska medborgare som arbetar i Norge räknas inte som EES-medborgare. Norge har inte haft något ärende där en norsk sökande	I princip ja.

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	EU-eller EES-länderna. Har en dansk inte bott i något annat EU- eller EES-land, undersöker vi inte EU-rätten.	Om en finsk inte har haft någon bosättning ett annat EU/EES-land, prövas dock inte EU-rätten.	har åberopat EU-rätten av den anledningen att han eller hon tidigare har bott i ett annat EES-land.	svenska medborgaren arbetar i Sverige efter återkomsten, kan han eller hon ses som migrerande arbetstagare och därmed kan en anhörig (oavsett medborgarskap) få rätt till studiestöd som anhörig enligt EU-rätten. Om en svensk inte har haft någon bosättning/arbete i ett annat EU/EES-land prövas dock inte EU-rätten, dvs. han eller hon kan då inte ses som migrerande arbetstagare. Se bland annat dom C256/11 (Dereci).	har åberopat EU-rätten av den anledningen att han eller hon tidigare har bott i ett annat EES-land.	
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
2. Ställs det krav på att det egna landets medborgare har varit sammanboende med sin utländska	Ja, en utländsk medborgare kan bara jämföras och få studiestöd, om personen är gift eller	Ja. Relationen ska ha existerat innan eller påbörjats i det andra EES-landet och paret ska ha återvänt till	Nej	Ja. För att en utländsk medborgare ska ha rätt till studiestöd som anhörig till en svensk medborgare	Se ovan.	

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

<p>familjemedlem i utlandet?</p> <p>Gäller samma förutsättningar för familjemedlemmar som är barn? Ställs det krav på att barnen ska vara gemensamma?</p>	<p>i registrerat partnerskap med en EU- eller EES-medborgare, som är arbetstagare eller egenföretagare i Danmark.</p> <p>Är det tal om en dansk medborgare, ska den utländska medborgaren ha varit bosatt tillsammans med makan/maken eller den registrerade partnern i ett av de övriga EU- eller EES-länderna.</p>	<p>Finland tillsammans eller inom rimliga tidsgränser.</p> <p>Ja, samma förutsättningar gäller för barnen. Barnen behöver inte vara gemensamma.</p>		<p>ska det röra sig om en genuin familjerelation. Vi ställer krav på att relationen ska ha existerat innan eller påbörjats i det andra EES-landet och paret ska ha återvänt till Sverige tillsammans eller inom rimliga tidsgränser.</p> <p>Det räcker således inte att den svenska medborgaren ensam har nyttjat sin rätt till fri rörlighet och sedan återvänt till Sverige och där träffar någon.</p> <p>Ja, samma förutsättningar gäller för barnen. Barnen behöver inte vara gemensamma.</p>		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
<p>3. Ställs det krav på att bosättningen utomlands har haft en viss längd?</p>	<p>Nej, men vi gör en konkret bedömning av om det rör sig om ett reellt och faktiskt</p>	<p>Nej, men det ska framgå att vistelsen i den andra medlemsstaten har varit av en</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej, men det ska framgå att vistelsen i den andra medlemsstaten har varit av en</p>		

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

	uppehålle.	faktisk och reell karaktär.		faktisk och reell karaktär. Har vistelsen varit av en tillfällig karaktär bedöms personen inte vara migrerande och omfattas därmed inte av EU-rätten. Vistelsen får därför inte vara alltför kort (ca 3 mån).		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
4. Ställs det krav på att det egna landets medborgare ska ha arbetat i den andra medlemsstaten?	Nej, men i bedömningen av betingelsen om reellt och faktiskt uppehålle kan upplysningen om arbete i den andra medlemsstaten vara relevant.	Nej. Det krävs att den finska medborgaren har etablerat sig i den andra medlemsstaten och sedan återkommit till Finland.	Nej	Nej. Vi frågar dock efter vilken sysselsättning den svenska medborgaren har haft i det andra landet för att få en uppfattning om vistelsen där.		
	Danmark	Finland	Island	Sverige	Norge	Åland
5. Ställs det krav på att det egna landets medborgare ska arbeta vid återkomsten till hemlandet för att en anhörig ska kunna återopa rättigheter	Ja. Vi undersöker om dansken är arbetstagare i Danmark vid hemkomsten till Danmark.	Ja. Det krävs åtminstone pensionsförsäkrad sysselsättning i Finland. Enligt förordning	Ikke relevant.	Ja. En svensk som har aktiverat sitt unionsmedborgarskap genom ett boende i ett annat EU/EES-land omfattas av EU-rätten. Det krävs,		

Utländska medborgares rätt till studiestöd enligt EU-rätten

2016-05-21

enligt förordning 492/2011?		492/2011 familjemedlemmar kan åberopa rättigheter, men rättigheter kan inte exporteras.		liksom för andra unionsmedborgare, att den svenska medborgaren är arbetstagare i Sverige vid återkomsten.		
-----------------------------	--	---	--	---	--	--